

Belsebo

Vi utgår från tiden då Dalby kyrka, kungsgård och kloster dominerade bygden – alltså medeltiden. Belsebo hade vid denna tid legat mitt inne i storskogen Skrölle.

Då fanns kungsgården i Dalby och kung Svend av Danmark lät här uppföra en stenkyrka – Helige Kors Kyrka. 1060 placerade han den tyske prästen Eginio som biskop i Dalby. Eginio lät här inrätta ett augustinerkloster.

Vid medeltidens slut var Dalby kloster en av Skånes största jordägare. Det ägde omkring 450 gårdar runt om i hela Skåne.

Nord och nordost om Dalby utbreddes sig den vidsträckta storskogen Skrölle, som sedan urminnes tid utgjort "kronans enskilde vildbane". Vildbane är ett område inom vilket jakt är förbehållen ägaren vanligtvis Kungen.

I folktron var skogen befolkad av troll, demoner och smådjävlar.

Trollen i skogen kring Dalby

Enligt den folkliga traditionen berättas:

"Förr i tiden då det fanns stora skogar kring Dalby så fanns det också troll och otyg däromkring.

Sålunda bodde det troll både på Rommeleklint och på Billebjer. Dessa troll voro i släkt med varann och brukade träffas varje natt. Varannan natt gick Billebjerstrollen till Rommeleklint och tvärtom. De hade musik med, då de tågade iväg och syntes trivas synnerligen väl med tillvaron. Men så började kristendomen göra sitt intåg härnere. Just i nuvarande Dalby hage fanns de största och äldsta träden och under deras väldiga kronor samlades ibland folket för att tillbedja sin nye gud. En del människor - tydligen de, som hade mest synd på samvetet – voro där även på natten. Eftersom trollen just hade sina vägar här förbi stördes de mycket av att höra guds namn nämnas. De beslöto därför att försöka driva människorna ifrån skogen. Med förenade krafter grävde de så en natt denna grop (Hästhagevallen). Här lade de sig ner, så att människorna inte såg dem och sen, när dessa voro i full färd med att åkalla sin gud, så började trollen att, med förut ditburna stenar, bombardera folket så väldigt att dessa måste fly hals över huvud. Och det sägs att dessa människors gudstro härigenom fick en svår knäck - trollen troligen till huggnad. Men trollens glädje blev inte lång, ity att det snart byggdes en kyrka i Dalby med vidhängande klocka. Den vigda malmens toner tålde inte trolleri så de måste ge sig av från orten.

*Dalby klockesång och Sjöstorps hongabång
har gjort oss mycket förfång*

lära trollen ha klagat då de gävo sig av."

Kunglig jaktpark

I Dalby hage kan ha funnits en kunglig jaktpark, där Hästhagevallen har fungerat som vilthägn. Berättelsen om de stenkastande trollen kan vara ett tecken på ett folkligt motstånd mot denna jaktpark, där bönderna var tvungna att utföra det tunga arbetet med underhåll av vilthägn och att agera som drevkarlar under jakten.

Jakt kunde bedrivas på många olika sätt under medeltiden. Den vanligaste formen var "vild" jakt i stora skogar, där viltet kunde röra sig fritt. Medan jakten i jaktparker utfördes närmast som ett skådespel – en regisserad, aristokratisk jakt med hjälp av drevkarlar, som förde halvilda djur till lämpliga pass, där kungen kunde nerlägga sitt byte.

Jaktparkerna låg ofta i kanten av större skogsområden för att nya djur skulle kunna drivas in i vilthägnen.

Aristokratiskt jaktmotiv från fransk månadskalender: Les Très Riches Heures, tidigt 1400-tal. Fler Kalenderbilder finns på: <http://sunsite.unc.edu/wm/>

Jakt, särskilt på högvilt och rovdjur, är sedan antiken knuten till en tydlig härskaersymbolik. En ytterligare symboltolkning var att jaktparken med sina träd, blommor, fåglar och vilda djur representerade paradiset.

Kyrkan, kungapalatset och den sannolika jaktparken kan ses som de danska kungarnas och den tyske biskopens sätt att återskapa ett stycke kejsarligt kristet landskap i Skåne, Om Dalby hage liksom andra jaktparker uppfattas som en representation av paradiset, kan kyrkan och hagen ses som symboliska pendanger som tillsammans uttrycker den kristna kosmologin. Och i så fall var det mot denna kosmologi som den folkliga traditionens stenkastande troll vände sig.

Häxeri

”Man berättar att i Dalby kyrkotorn fordom funnits två klockor, och att den ena som hade ett ovanligt starkt ljud, häxades ut ur tornet och ned i en källa på en äng söder om Dalby Kungsgård. Källan kallas numera Klockehålet.”

Om den kvarvarande klockan skriver Prästen Johan Åkerman 1828:

”Dess ljud är starkt, men enformigt, och förefaller mig alltid klagande över ensamheten.”

Djävulsmotiv

Genom hela medeltidens kultur går en stark känsla av förtrolighet med det övernaturliga. För en vanlig kristen på den här tiden var den osynliga världen befolkad av en oändlig mängd mer eller mindre fruktansvärda väsen, helgon, demoner och döda själar. Kristendomen förde en tusenårig kamp, för att som enande kraft utöva social kontroll över befolkningen. I detta ingick att utrota förkristna läror och religiösa bruk. I sedelärande syfte kom djävulsmotiv att ingå i kyrkornas dekorationer.

Djävulsmotiv från Bollerup kyrka i Skåne, målade 1476

Bollerup 1977

En djävul jagar en munk som försöker undfly helvetets gap

Bollerup 1977

Helvetets gap

Bollerup 1977

En liten djävul släpper en fis utöver församlingen

”Den onde” i Dalby kyrka

Medeltida korstolar

Sankt Olof avbildad som den goda triumferande över ondskan.

Lejon i kryptan

Namnet Belsebo

Beelsebub = Baal-Sebub.

Baal var den förnämsta manliga guden hos folken som bodde i länderna kring Israel. Han var fruktbarhetens, växtlighetens och regnets gud. I Baal-kulten firades Baals död och återvändande till livet i anslutning till årstidernas växling. Det fanns flera Baalgudar. Baal-Sebub var guden som skyddade mot flug- och myggplågan – Flugherren. Som en skymf ändrades namnet till Beelsebul som betyder Dyngherren. I Gamla testamentet fördöms Baal-kulten såsom avgudadyrkan. Men eftersom Baal var en mäktig gud lockades även israeliter av Baal-gudarna och övergav Herren – Jahve. Beelsebub blev Jahves huvudfiende och i Nya testamentet utnämnd till ”de onda andarnas furste”.

Anna-Margrethe Thagaard

Källor

Cinthio, Erik, Benediktiner, augustiner och korherrnar, Skånes Hembygdsförbund Årsbok 1987/88

Niels-Knud Liebgott, Middelalderen – kirke og konge, Sesam 1984

Lindquist, Bertil, Dalby Söderskog – en skånsk lövskog i forntid och nutid, 1938

Andrén, Anders, Det förlorade paradiset – att söka efter jaktmarker i det medeltida Danmark och Sverige, Ale 2002

Åkerman, Johan, Försök till beskrifning öfver Hellestads pastorat, 1828

Nyborg, Ebbe, Fanden på væggen, Wormianum, 1978

Muchembled, Robert, Djävulens historia, Norstedt, 2002

Biblisk ordbok för hemmet och skolan, <http://Runeberg.org/biblobok/>

Nationalencyklopedin

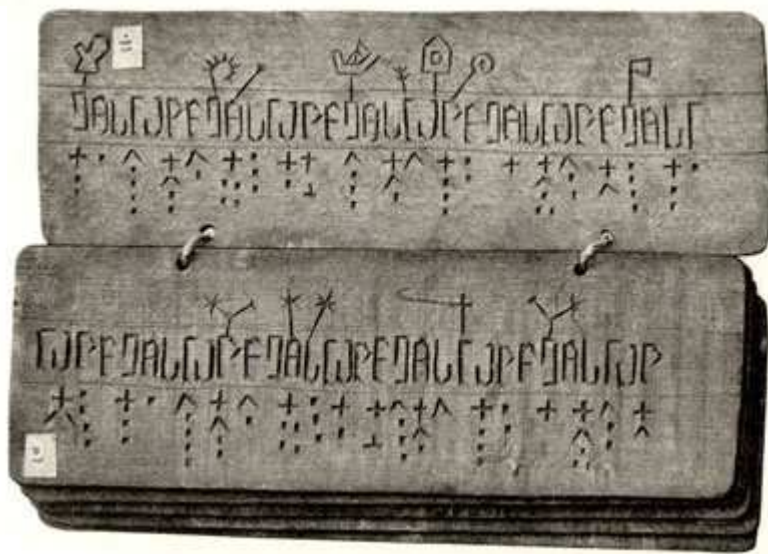
Kalendern

I Belsebo hittar du en senmedeltida kalender. Samma kalender kan användas år efter år. För att den ska fungera måste man hålla reda på årets gyllental och söndagsbokstav. Det finns nitton olika gyllental. Samma gyllental uppträder med en månads mellanrum. Man hade beräknat att månen under nitton år hade månen kretsat 235 gånger kring jorden, och att fullmåne därför ville inträffa på samma datum vart nittonde år. På kalendern finns 235 gyllental. Känner man till årets gyllental behöver man bara leta rätt på talet i kalendern. Det kommer alltid att vara placerat nedanför den veckodag och månad då fullmåne inträffar.

Helgonsymboler

Söndagstecken

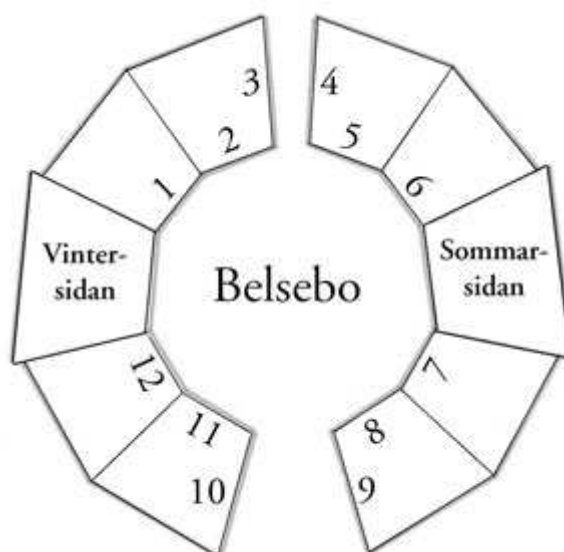
Gyllental

Förlagan till kalendern kommer från Norge och är från 1584.

Här finns ytterligare markerade dagar – s.k. förkastade dagar.

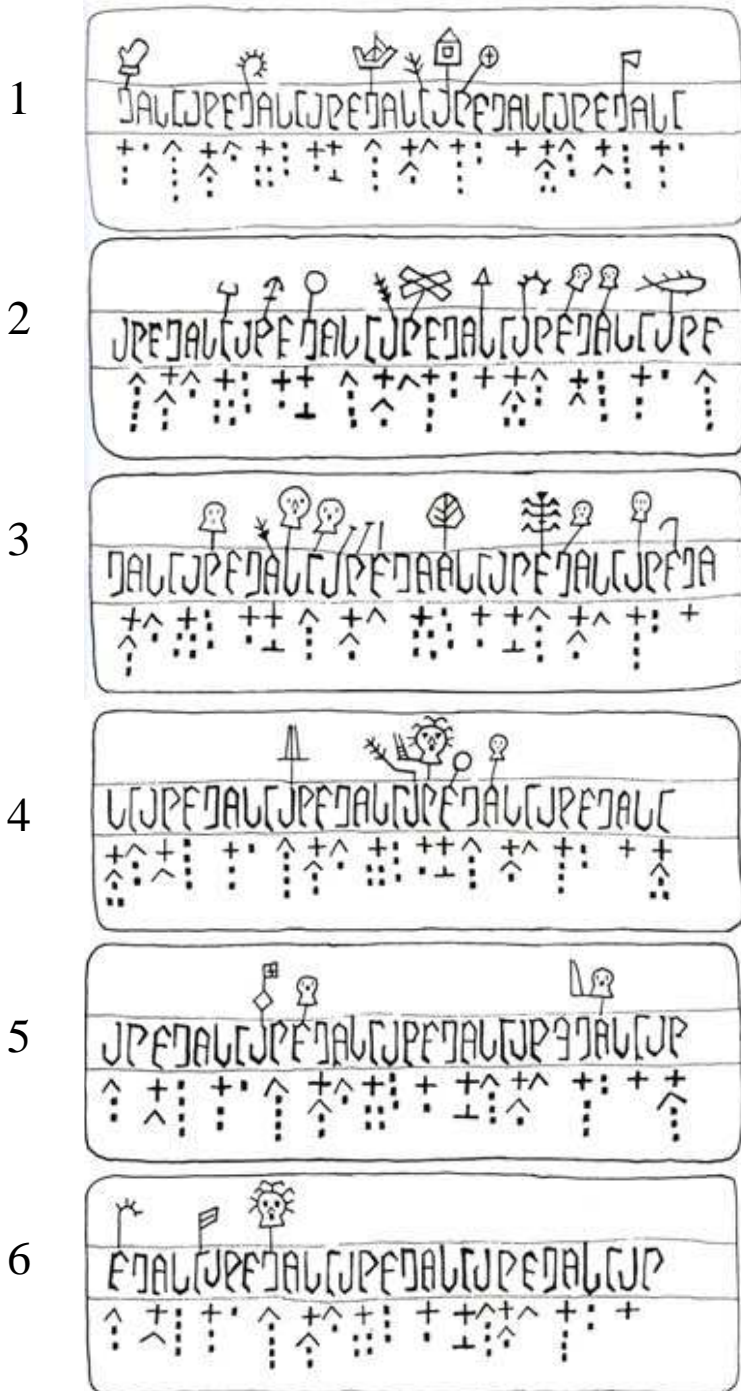
Dagar som ansågs olämpliga för olika göromål såsom att plöja, så, skörda eller andra göromål.

Kalendern har en vinter- och en sommarsida

Vintersidan

Festdaggar

14 oktober – 14 november

Oktober	November
14. Calixti	1. Omnium sanctorum
21. ?	2. <i>Omnium animarum festum</i>
28. Simonis, Jude	11. Martini
31. <i>Vigilie</i>	

15 november – 15 december

November	December
21. Maria	4. Barbara
23. Clementis	6. Nicolai
25. Catharina	8. Maria
29. <i>Vigilie</i>	10. <i>Joachim</i>
30. Andrea	13. Lucia

16 december – 15 januari

December	Januari
21. Thomas	1. Circumcisionis
24. <i>Vigilie</i>	6. Trium Regum
25. Nativitatis Christi	7. Canuti, <i>Lavard</i>
26. Stephani	11. <i>Briktiva</i>
27. Johannis	13. Hilarii
28. Puerorum	
29. Thomas	

16 januari – 14 februari

Januari	Februari
25. Conversionis Pauli	1. <i>Vigilie</i>
	2. Maria
	3. Blasii
	5. Agatha

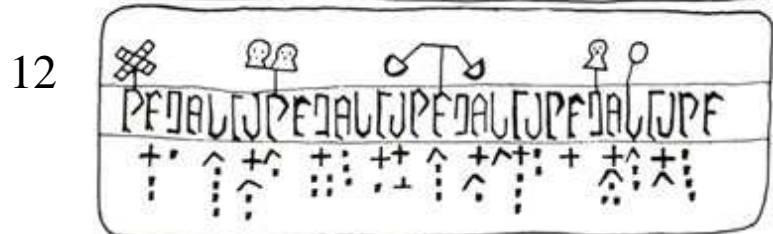
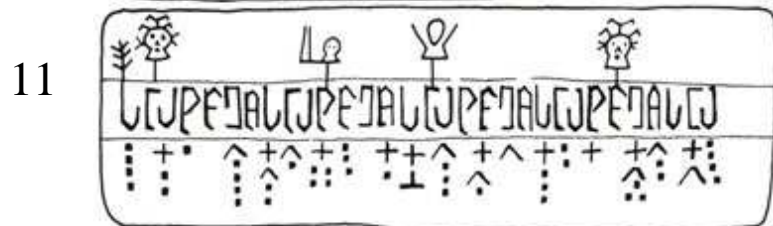
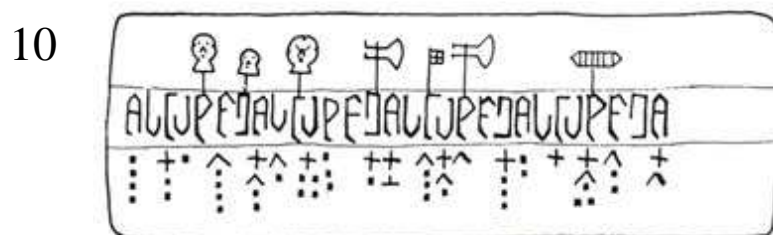
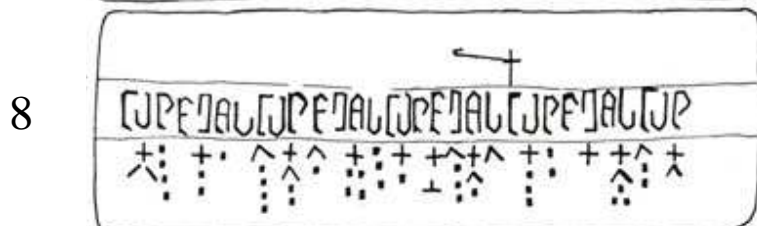
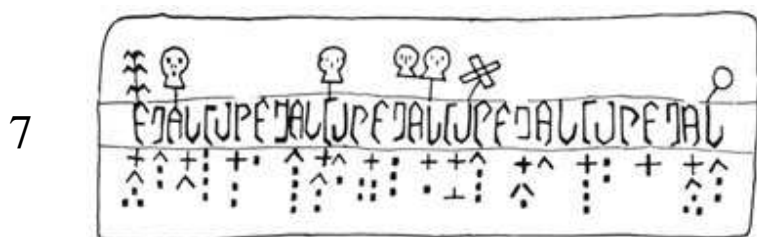
15 februari – 16 mars

februari	mars
22. Cathedra Petri	12. Gregorii
24. Mathia	

17 mars – 13 april

mars	april
17. <i>Patricii</i>	
21. Benedicti	
25. Anunciatonis Maria	

Sommarsidan

Festdagar

14 april – 15 maj

April	Maj
14. Tiburcii	1. Philippi, Jacobi
16. <i>Magnus</i>	3. Inventionis cruris
25. Marci	15. Halvardi

16 maj – 15 juni

Maj	Juni
	6. Phillip

16 juni – 15 juli

Juni	Juli
17. <i>Bothulphis abbatis</i>	2. Maria
23. <i>Vigilie</i>	8. <i>Sunniva cum sanctis in Setio mart.</i>
24. Johannes Baptista	
29. Petri, Pauli	

16 juli – 13 augusti

Juli	Augusti
20. Margarita	1. Vinculorum Petri
22. Maria Magdalena	
25. Jacobi	3. Olai
29. Olai	10. Laurentii

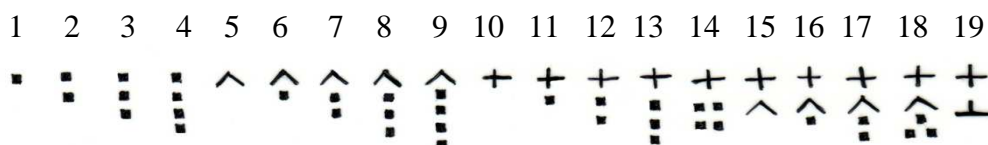
14 augusti – 13 september

Augusti	September
14. <i>Vigilie</i>	8. Maria
15. Maria	
24. Bartholomeus	
29. Decollationis Johannis Baptista	

14 september – 13 oktober

September	Oktober
14. Exaltatio cruris	7. Birgitta
21. Mathei	9. Dionysii
29. Michaelis	

Gyllentalen

År 2003 har gyllentalet 7

År 2004 har gyllentalet 8

År 2005 har gyllentalet 9

.....

.....

År 2015 har gyllentalet 19

År 2016 har gyllentalet 1

.....

Fullmånen ger dig orientering i kalendern.

Årets gyllental hittar du nedanför den veckodag och månad då fullmåne inträffar.

Söndagsbokstaven

Så här ser symbolen för nyårsdagen 2003 ut. Leta rätt på den.
1 jan 2003 var en onsdag. Första söndagen var 5 jan.

Söndagsbokstaven för 2003

A M Thagaard

Källor:

Liebgott, Niels-Knud, Særtryk af Nationalmuseets Arbejdsmark, 1971

Liebgott, Niels-Knud, Kalendarier, særtryk af aarsbøger for nordisk oldkyndighed og historie, 1970

Nationalencyklopedin

Namnet Belsebo

Tyriskt mynt med Baalshufvud.

Källa: Biblisk ordbok för hemmet och skolan

Beelsebub = Baal-Sebub.

Baal var den förnämsta manliga guden hos folken som bodde i länderna kring Israel. Han var fruktbarhetens, växtlighetens och regnets gud.

I Baal-kulten firades Baals död och återvändande till livet i anslutning till årstidernas växling.

Det fanns flera Baal-gudar.

Baal-Sebub var guden som skyddade mot flug- och myggplågan – Flugherren.

Som en skymf ändrades namnet till Beelsebul som betyder Dyngherren.

I Gamla testamentet fördöms Baal-kulten såsom avgudadyrkan.

Men eftersom Baal var en mäktig gud lockades även israeliter av Baal-gudarna och övergav Herren – Jahve.

Beelsebub blev Jahves huvudfiende och i Nya testamentet utnämnd till ”de onda andarnas furste”.

A M Thagaard

Källor:

Biblisk ordbok för hemmet och skolan, <http://Runeberg.org/biblobok/>
Nationalencyklopedin

Skrölleplatsen

Storskogen Skrölle

Skrylleskogen eller som den också kallades Skrolle-, eller Skrölleskogen var en gång ett av de mest betydande västskånska skogskomplexen. Skogen följde Romeleåsen ned mot slättbygden nära Lund. Den vidsträckta skogsmarken med ek och bok utbreddes inom Silvåkra, Dalby, Sandby, Hällestad och Hardeberga socknar.

Namnet har ingen definitiv förklaring. Skrull-, skroll-, skryll- är inte vanligt i ortnamn, men kan betyda skrymma, något som sticker upp eller höjer sig. Namnet skulle då vara givet av dom som nerifrån dalen sett skogen avteckna sig mot himmelen.

En annan tolkning är att Skrylleskogen eller Skrölleskogen betyder storskogen.

Skogen som försvann

Skrölleskogen har sedan urminnes tider varit kronoskog. Redan under tidigt 1600-tal var kronobönderna skyldiga att vara och avverka tio lass ved, som skulle avlämnas vid kungsgården i Dalby, där Kungen sedan lät hämta det till Malmö.

Under den svenska tiden kom skogen att räknas som samfälld mark, där Dalby och Flyinge kungsgårdar samt kronobönderna i Dalby, Hardeberga, Sandby och Hällestad socknar ägde del. Bönderna fick 1664 tillstånd att för eget behov fritt utnyttja surskogen. Resultatet blev en kraftig uthuggning av ek- och bokskogen, så att:

”litet eller inget igenfinnes som inte är ruinerat”.

Böndernas tillstånd upphävdes efter bara tre år och dom varnades skarpt att:

”understå sig uti Skrulle något det ringaste trä eller annat ris att hugga eller nedfälla”.

Olovligt skogshygge bestraffades. Domböckerna uppvisar åtskilliga fall.

På den magra kalkfattiga moränmarken var konsekvenserna av överavverkningen på förhand givna. Föryngringen av skogen stördes dessutom av kreatursbetet. Marken degenererades snabbt och stora ytor kom att täckas av ljung.

Skogsbetet

Från tidig vår till sen höst eller i vissa fall året runt betade en stor mängd djur i skogen: svin, getter, kor och får. Dessa skadade i hög grad den uppväxande skogen.

Bok- och ekskogen den skollonskogen, värderades sen gammalt efter det antal svin som man ansåg att skogen kunde föda. Under skogsåren d v s ollonåren strövade ett mycket stort antal svin omkring i utmarksskogarna. Då oftast inga hägnader fanns mellan byarnas eller gårdarnas skogar, bildades skogslag för de byar, som hade angränsande skogar. Dessa skogslag var skogsbygdernas viktigaste större samfällighet. Skogslagen tog även emot svin från skoglösa orter till ”fetande”. En viss nytta gjorde svinen för skogen, eftersom ollonen blev nedmyllade genom böknigen.

Planterhagar

För att säkra skogens återväxt anlades planterhagar. Planterhagarna utgjordes av inhägnade områden, fredade för kreatursbete så att skogen kunde förnyas genom självsådd. Det hände t o m att man planterade skog och uppkvistade de unga träden. Planterhagarna anlades under 1600-talets sista årtionden.

Trots alla åtgärder för att bevara den gamla storskogen fortsatte skövligen och virkesstölderna.

Även de långvariga Skånska krigerna hade en förödande inverkan på skogen.

Lovligt skogshygge på Dalby och Hellestads del av Skrylleskogen 1687:

	Ek	Bok
Till Malmö Fortifikations förnödenhet samt till vallpinnar.....	20	40
Till Artilleries virke.....	-	78
Till Malmö Slotts och Krona bränne.....		
Till Kungl. Kommissionen på Dalby bränneved.....		3
Till Dalby Klosters förnödde byggningstimmer.....	7	7
Till bränneved.....	7	
För Bönderne under Dahlby Kloster och till Byggningstimmer samt plog och vagnredskap.....	11	3
Till salpeterbrenne		59
Till Fortifikationsförnödenhet och Materialtimmer.....		80
Till Gietinge och Lund samt två ännu andre Brostycken.....	11	
Till Dalby Klosters förnödde byggningstimmer på Stallens Reparation.....	4	
För bönderna under f.d. Dalby Kloster och till Byggningstimmer.....	17	14
Till Rusthållens och der under begrepne Hemmans med Officerarnas byggningstimmer.....	44	28
Summa		356
		891

Salpeterbrenne - salpetersjudning

Salpeter ingick i tillverkningen av svartkrut, som var oerhört viktigt för alla de krig som fördes. Salpeter tillverkades av s k dräktig jord, d v s jord som innehöll salpeter. Detta fanns i stallarna, där jorden blandats upp med kreatursspillning och organiskt material såsom halm. Denna jord lakades ur och luten kokades eller "sjudades" i stora kopparkärl. Till detta åtgick mycket stora mängder ved, vilket protokollet ovan visar.

Dessutom kokade man bort stora mängder gödsel istället för att lägga det på åkrar och ängar. Gustav Vasa förklarade samtliga golv i böndernas ladugårdar för kunglig egendom. Bönderna förbjöds att stensätta golven och ålades att noggrant dika runt ladugårdarna, så att jorden inte skulle urlakas av regnvatten. 1686 organiserade Karl XI salpetersjuderiet på samma sätt som indelningen av soldater. Han införde "Salpetersjuderiindelningsverket". Landet indelades precis som för soldatrekryteringen i rotar. Skjudningen skedde ute på gårdarna och sköttes av kronosjudare som blev en mobil yrkesgrupp. Bonden hade skyldighet att hålla sjudarna med husrum, mat och dricka, samt foder till deras hästar. Han skulle också bistå med transport av den stora sjuderipannan samt sjudarnas alla verktyg när pannelaget skulle flytta till nästa plats. Klagomålen mot sjudarna var många och för bonden var besöket nog minst sagt oönskat. Upptäckten av Chilesalpeter vid 1700-talets slut pressade världspriset på salpeter och sjuderieverket avvecklades. Den siste salpetersjudaren avskedades i början av 1800-talet och då upphörde även kronans rätt till ladugårdsjorden.

Sädesmältning

I bryggerierna i Malmö användes stora mängder ved till sädesmältning – tillverkning av malt. 1773 användes enbart till detta mellan 30 och 40 000 lass bokved (lassens storlek framgår ej).

Slutet kom med storskiftet

Trots alla försök att hejda skogarnas utarmning, såsom återplantering, sparsamhet med tillåten avverkning och bestraffande av olovligt hygge, så lyckades man inte att rädda skogen.

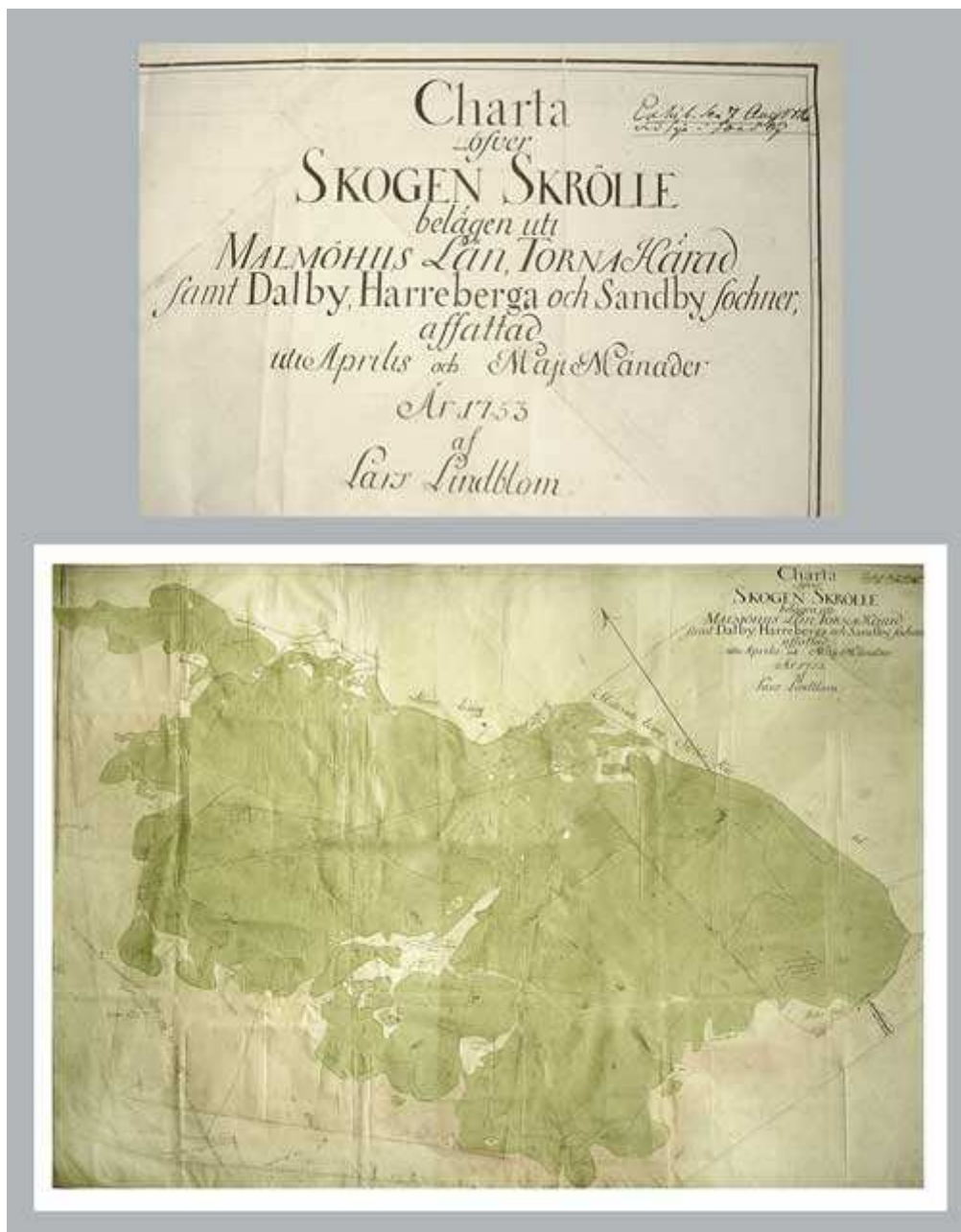
Med storskiftet kom slutet. Storskiftet gav bönderna större frihet vid avverkningen - en rätt som de inte var sena att utnyttja.

Överjägmästare Schwerin skrev:

"Den ena stubben skriker efter den andra, det är en jämmar att se dem". (1774)

1828 skriver prästen i Hellestad, Johan Åkerman:

”Fordom behövde denna församlings (Dalby) invånare icke hos andra köpa varken ved eller gagnvirke, ty hela den vidsträckta utmarken omkring Dalby och Sjötorps byar har varit bevuxen med skog. Ännu leva personer, som kunna erinra sig, då mycken skog fanns på Dalby ägor, och berätta, att allmogen därstädes i deras barndom ej bekymrade sig med åkerbruket, utan vid förefallande behov av säd tillgrepo skogen och bortbytte den lassvis på slättbygden för spannemål. Man påstår också, att slättboarne obehindrat färdades till dessa rika skogstrakter efter sin eldebrand, utan att någon därpå gjorde minsta åtal”.

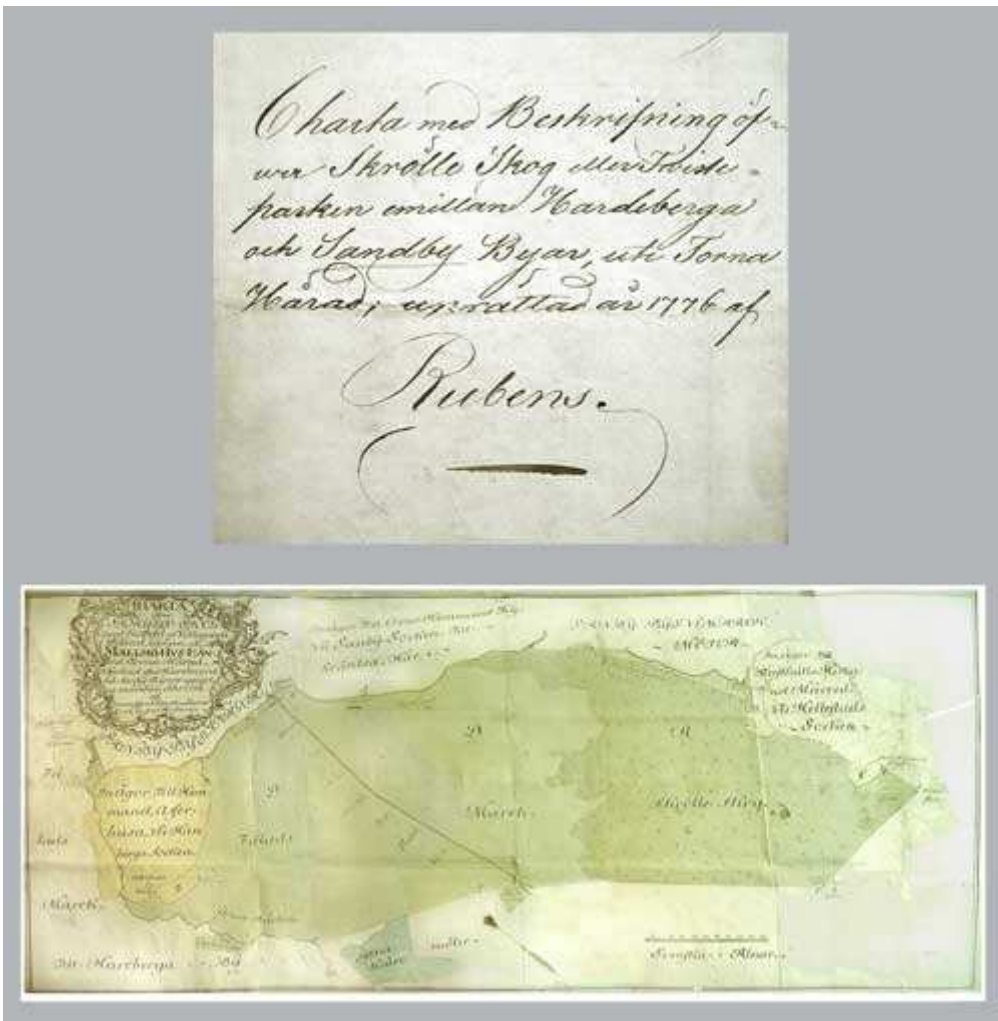
Äldsta karta som visar Skogen Skrölle, 1753. Till kartan finns ingen beskrivning.

Föregående karta inritat på nutida Skryllekartan.

Området omkring Skrylle park 1753.
Lägg märke till Hardeberga planterarelycka, stenarna, Mörke väg och Vege kärr.

Karta med beskrivning över Skrölle skog eller Tvisteparken... 1776
 Det lite mörkare gröna området till höger på kartan visar resten av skogen cirka 160 hektar.
 Jmf. med kartan nedan.

Tvisteparken

Hur de sorgliga resterna av storskogen skulle skiftas/delas mellan byarna blev orsak till en mångårig tvist. I handlingar och kartor kallas Skrölle skog för Tvisteparken.

Storskiftet pågick mellan 1752 och 1776. Under dessa 24 år skedde en kraftig uthuggningen av skogen, jämför kartan från 1753 med kartan från 1776.

Augusti 1772 inkallades lantmätare Gustav Regnell till Sandby, där alla berörda utom Hardeberga by var närvarande.

Första fråga var:

”Finns det någon karta?”

Karta hade funnits, men ingen visste vart den hade tagit vägen. Lantmätare Lindholm som upprättat kartan kontaktades och svaret kom tre år senare. Lantmätaren suckar över sin dåliga hälsa och vet inte var kartan finns. Hans efterträdare Kock hade under tiden avlidit. Men Lindholm minns att Inspektören eller Disponenten av Dalby Kungsgård hade protesterat mot arealfördelningen och ville skaffa fram bevis.

Tvisterna kom att handla om rågångar/gränser. Sandby hävdade att de hade blivit drivna från sina gamla rågångar/råmärken vid den första delningen.

1776 upprättades en ny karta med noggrann beskrivning av rågångarna/råmärkena.

Skogen beskrivs som förhuggen utom ett litet område vid Måkulls backe. Den övriga fäladen beskrivs som överallt tuvig och mossslupen med ljug, sten och något smått ene.

Resten av Skrölle skog 1776 inritat på nutida Skrylle kartan.

Kronoparken

1799 storskiftade fäladsmarken tillhörande Dalby och Sjöstorp.

Skrylleskogen hade blivit en ljungbeväxt betesmark vars fåtaliga planterhagar inte kunde fylla behovet av virke och ved.

Av de stora kalmarkerna bildade Domänförvaltningen 1873, Dalby Kronopark.

På de gamla bok- och ekskogsmarkerna planterades gran och tall - artfrämmande för det mellanskånska landskapet.

Här kring Skrölle platsen återplanteras hösten 2003 en liten del av den forna Skrölle skogen.

Anna-Margrethe Thagaard

Källor:

Ejder, Bertil, Skrylleskogen, Sydsvenska ortnamnssällskapets årsskrift 1942-1945

Lindquist, Bertil, Dalby Söderskog – en skånsk lövskog i forntid och nutid, 1938

Campbell, Åke, Skånska bygder – under förra hälften av 1700-talet

Åkerman, Johan, Försök till beskrifning öfwer Hellestads pastorat, 1828

Lindström, Calle, Salpeterskjudare, Hallands genealogiska förening

Lantmäteriet i Malmö, Dalby och S. Sandby socknar

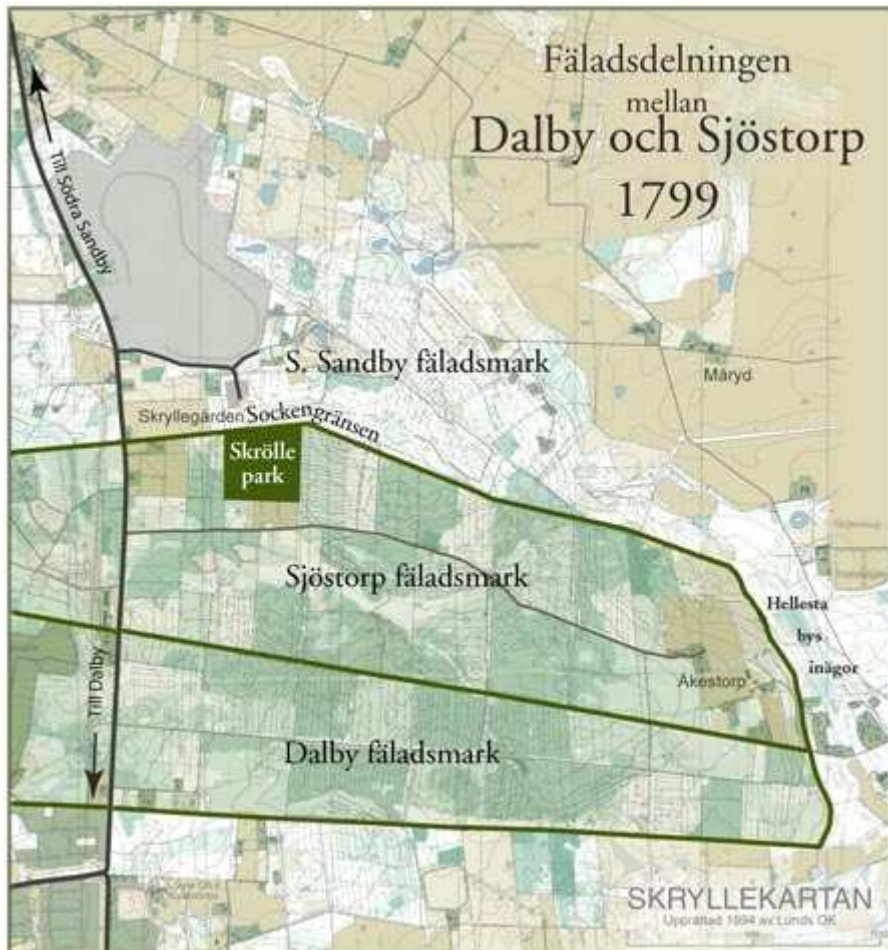

Sockengränsen

Stengårdsgårdarna

Här möts två stengårdsgårdar. Den norra följer gränsen mellan Dalby och S. Sandby socknar. Sockengränsen stakades ut då fäladsmarken och resterna av storskogen Skrölle storskiftades 1776, se Skrölleplatsen.

Nästa skifte genomfördes 1799 då fäladsmarken som tillhörde Dalby socken delades mellan byarna Sjöstorp och Dalby. Sjöstorp fick den norra delen och Dalby den södra.

På kartan ovan är skriftesgränserna inritade på nutida Skryllekartan.

Stengårdsgården i gränsen nord/syd följer en av ägo gränserna från enskiftet 1829. Vårt område tilldelades den utskiftade gården Sjöstorp 12. Den ligger så långt man kan komma åt väster inom socknen.

Till enskifteskartan finns en beskrivning. Skrölle park ligger inom Öfre fäladsmarken. Åt väster finns Vekekärret bestående av svart mulljord på sandblandad grusbotten. Vekebackarna beskrivs som god betesmark bestående av grusjord. Inom vårt område är betesmarken något magrare, men jordmånen den samma.

Fäladen blev odlingsmark

Vårt område delades åter 1851 - antagligen på grund av arvskifte, eftersom stamfastigheten i Sjöstorp också delades. Nu beskrivs marken som odlingsmark.

Ytterligare delning sker 1855.

På ekonomiska kartan från 1913 är området fortfarande markerad som odlingsmark.

Det var ett slitsamt arbete att odla upp den magra steniga fäladsmarken.

Efter bara 60-70 år odling planterades gran.

Ekonomiska kartan 1913.

Skrylle naturum

Platsen Sockengränsen ligger nära Skrylle naturum, där det bland annat finns mycket information om geologin.

<http://www.skryllegarden.se/naturum.htm>

Anna-Margrethe Thagaard

Källor:

Lantmäteriet i Malmö, Dalby socken

Ekonomiska kartan 1913

Litteratur

Billqvist, Magnus, red. Det skånska kulturlandskapet, Naturskyddsföreningen i Skåne, 2002

Lewan, Nils och Germundsson, Tomas, Ale – historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge, nr. 1, 2003
Spec. nummer som ägnas helt åt enskiftet och dess konsekvenser (fråga på Landsarkivet i Lund)